

[Niels Westarby.]

forlig, der blev indgået af 4 partier for et par måneder siden.

En anden foranstaltning har også set dagens lys, nemlig beslutningen om at ophæve byggerestriktionerne for boligbyggeriet. Dette sidste hilser jeg med betydelig tilfredshed, for det er vel et almindeligt ønske her i det høje ting og hos alle, der har med byggeri at gøre, at man skal sigte imod at få boligbyggeriet industrialiseret, så det bliver mere effektivt og billigere; man skal have flyttet en større del af byggeprocessen væk fra byggepladsen og ind i fabrikker, og netop for at få gennemført denne industrialisering er det nødvendigt, at man ikke har byggerestriktioner.

Men det er ikke nok, at man ophæver byggerestriktionerne, det er også et spørgsmål om, at der er sikkerhed for, at der ikke fremtidig genindføres byggerestriktioner. Jeg har forstået på boligministeren, at hans forslag skal betragtes som værende en endelig ophævelse, og at man ikke vil gribe til at genindføre byggerestriktioner for at regulere byggeriet, hvis der skulle blive mangel på arbejdskraft eller en betydelig mangel på balance i samfundshusholdningen. Jeg vil dog alligevel gerne spørge, om boligministeren i dag vil være i stand til at bekræfte, at staten fraskriver sig sin ret til at regulere byggeriet ved byggerestriktioner. Hvis boligministeren eller ordførerne for andre betydende partier kan give en garanti herfor, vil det bidrage til, at mange vil turde investere i de fabrikker og produktionssteder, som kan give den industrialisering af byggeriet, man efterlyser.

Jeg må vel have lov til kort, omend meget summarisk, at karakterisere det boligforlig, som er blevet indgået. Det er ikke nogen hemmelighed, at socialdemokratiet i særlig grad interesserer sig for det sociale byggeri, og den rentesikringsordning, det foreliggende lovforslag indeholder, er jo et udtryk for, at socialdemokratiet ved forliget faktisk gennemført, hvad det ønskede på dette ene punkt. Omvendt kan man vel sige, at det konservative folkeparti under forligsforhandlingerne i særlig grad havde interessen hæftet ved de private grundejere, og man må i og for sig sige, at det lykkedes det konservative folkeparti at komme langt på dette punkt. Ejerne får fra 1967

25 pct. til vedligeholdelse og 50 pct. i en fond, som senere, omend efter en lang årrække, kommer dem til gode. Jo, man må sige, at man ved forliget har været god ved de private grundejere. Endelig havde venstre, takket være det ærede medlem hr. Guldberg, fået den fortvivlede idé, at nu skulle lejlighederne vurderes, selv om det vil koste mange millioner kroner at få dette gjort. Det liberale venstres indsats under de boligpolitiske forhandlinger var sikringen af en vurdering af mange hundrede tusinder lejligheder — det kan vel i og for sig ikke kaldes liberalt. Endelig var der det radikale venstre, som ønskede et forlig uden at angive retningslinjer derfor — og de fik et forlig. Sådan kan man vel i og for sig karakterisere de fire forligspartnere; de har fremsat hver deres tanker og fået hver deres ting.

Det, vi skal behandle i dag, er så den socialdemokratiske del af det, der blev bagt under forliget mellem de fire gamle partier; det er spørgsmålet om en rentesikringsordning for det sociale byggeri, hvormed man vil sikre, at renten sættes til 6½ pct. ved hjælp af en række tilskud. Men det omfatter kun 12.000 lejligheder om året, hvor vi ved, at der er bygget i hvert fald i alt 40.000 lejligheder i de senere år. Hvis man nu tror, at der hermed er skabt noget, der virkelig for alvor kan hjælpe på nybyggeriets problemer, tager man fejl. I realiteten er mere end 30.000 lejligheder og parcelhuse — og navnlig parcelhuse — stillet nøjagtigt som før. Man kan henvise til, at den grundejerfond, der skal oprettes, skal købe obligationer og på den måde skal støtte det private nybyggeri, men det vil ikke komme til at virke i nogen væsentlig grad førend om mange år — endda særdeles mange år. Resultatet er altså, at man gennemfører en rentesikringsordning for at bringe lejen ned for 12.000 lejligheder. For over 30.000 lejligheder sker der imidlertid ingenting. Det vil fortsat komme til at høre til dagens orden, at en 2 værelses lejlighed kan komme til at koste 1.000 kr. i månedlig leje. Det vil også fortsat høre til dagens orden, at parcelhusene på grund af de høje finansieringsomkostninger og den høje rente vil være så dyre, som de er. Med andre ord: der er ikke skabt nogen løsning af boligproblemet.